

ÖT ÉV 2019-2024

Beszámoló az önkormányzat munkájáról

XIX KISPEST
ÖNKORMÁNYZATA

kispest.hu Kispest Város kispestvaros

Kedves Kispestiek!

Takarékos gazdálkodással a járvány időszakában, majd az energiaválság alatt is biztonságosan működtettük a kerületet. A megtakarításokból jelentős fejlesztésekre is jutott. Kiemelten figyeltük és figyelünk az idősek és a rászorulóok segítésére, az egészségügy fejlesztésére és a jó közbiztonság megőrzésére.

Az Öt év 2019–2024 című kiadványunkkal szeretnénk bemutatni, hogy mit végeztünk az elmúlt fél évtizedben, milyen feladatokat, terveket sikerült megvalósítanunk. Bízunk abban, hogy ezzel a kis füzetrel hozzájárulunk ahhoz, hogy Önök még tájékozottabbak legyenek a kispesti eseményekkel és az önkormányzat munkájával kapcsolatban.

Tisztelettel:

Varga Attila
alpolgármester

Gajda Péter
polgármester

Ternyák András
alpolgármester

Vinczek György
alpolgármester

Az egészségügyi fejlesztések évei

Gyógyítás modern technikával

A járványhelyzet alatt és utána is kiemelt célja volt az önkormányzatnak az egészségügy fejlesztése. Új labort és új diagnosztikai központot alakítottak ki, új szemészeti diagnosztikai eszköz kezdte meg működését, megújult a gyermekfogászat, elrajtolt az egynapos sebészet.

2020-ban megújult és a földszintre költözött a Laboratórium a Kispesti Egészségügyi Intézetben. A labor munkája így különvált a szakrendelő egyéb szolgáltatásaitól, könnyen és jól megközelíthető lett. A helyszínen csak mintavétel történik, az elemzéseket a központi laborban végzik, az eredményeket pedig online juttatják el a szakorvosokhoz. Az új környezetben reggel 7 és 9.30 óra között csaknem 100-120 vérvételt tudnak elvégezni.

Jelentős informatikai fejlesztőmunka eredménye volt, hogy 2020 óta a telefonos és az e-mailes időpontkérés mellett online is tudnak időpontot foglalni a betegek a szakrendelőben.

Regionális diagnosztikai központot alakított ki az intézetben a Raditec Kft. 2021-ben. A szakrendelőben két MR- és egy CT-berendezés működik. Egy-egy MR-gép, vizsgálatípustól függően, akár 850-1000, míg a CT-gép 1200-

1300 vizsgálatot végezhet havonta. A csaknem 500 millió forintos beruházás és átalakítás során kiemelt figyelmet fordítottak mind a gépek, mind a betegek biztonságára, így az MR-gépek alá csaknem három méter mélyen került beton alap.

Új diagnosztikai eszköz működik a szemészetben 2021 óta. Az OCT-géppel (Optikai Koherencia Tomográf – Revo60) a rendelőbe érkező betegek mindegyikénél elvégezhető az a vizsgálat, amely nagyon fontos mind az időskori makuladegeneráció, az éleslátásért felelős sárgafolt-sorvadásos betegség, mind pedig a zöldhályog korai felismerésében. A gépet a Richter Gedeon Zrt. 7 millió 30 ezer 400 forintos adományából és a saját 500 ezer forintos hozzájárulásából vásárolta a Kispesti Egészségügyi Intézet. 2022 második felére megújult a szemészet: mintegy 120 négyzetméteren újjították fel a rendelőket. A korszerűsítésre közel 12 millió forintot költött az önkormányzat. A munkálatok idejére nem állt le a szakrendelés, folyamatos gyógyító munka mellett végezték a felújítást.

Öszre megújult a Madách utcai gyermekfogászat is: új fogászati kezelőegység működik, amely lehetővé teszi, hogy az eddigieknél magasabb színvonalon, sokkal gyorsabban kezeljék a gyerekeket. Megújult az egyik rendelő, a fogadótér és a kerti bejárat is, több mint 10 millió forintot költött rá az önkormányzat és a KEI.

Kiskórház a városban

2023 elejétől megkezdődtek a műtétek a Kispesti Egészségügyi Intézet egynapos sebészetén. Az Egészséges Budapest Program keretében Kispest elsőként kapott támogatást a fejlesztésre: 2020-ban először 1 milliárd forintot, majd 2021-ben újabb 200 millió forint kompenzációt. A magyar egészségügyi ellátásban elérhető legmodernebb műtéti infrastruktúrával, eszköz- és műszerparkkal felszerelt ellátás valósult meg, párhuzamosan akár két műtőben is folyhat zavartalanul a gyógyító munka. Ezeknek, valamint a korszerű műtéti eljárásoknak köszönhetően a betegek a korábbiakhoz képest sokkal enyhébb megterhelésnek vannak kitéve a beavatkozás során, amelyek időtartama is rövidebb.

Megújult a közösségi közlekedés

Kerékpárral Kispesten

Metró- és villamosvonalat újítottak fel, több új parkoló épült. Befejeződött a kerékpáros fejlesztés. Utakat és járdákat javítottak. Gyarapodik a bérlakásállomány.

2020 őszén befejeződött a főváros egyik legfontosabb közösségi közlekedési útvonalának, az M3 metró déli szakaszának felújítása, ezután a középső szakasz került sorra. 2023-tól újra a teljes vonalon járnak a szerelvények. 2022 tavaszán megkezdődött a leromlott állapotú Határ úti aluljáró régóta várt felújítása, a 2,1 milliárd forintos forrást a Fővárosi Önkormányzat biztosítja. Az aluljáró várhatóan 2024 folyamán teljesen elkészül.

2021-ben indult az 50-es villamos vonalának korszerűsítése: a XIX. kerületi Kossuth tér és a XVIII. kerületi Szarvas csárda tér között négy megálló – Kossuth tér, Árpád utca, Baross utca (Béke tér irányú peron), Szarvas Csárda tér – és azok környezete újult meg. Az új CAF-villamosok üzembe állítása után a kerekesszékes utasok és a babakocsival közlekedők már akadálymentesen szállhatnak fel és le.

Novemberben zárult a Kerékpárosbarát infrastrukturális fejlesztések Budapest

XIX. kerületében elnevezésű projekt, amely 883,2 millió forint európai uniós támogatással valósult meg. Biztonságosan kerékpározhatóvá vált számos kerületi útszakasz, és javultak a gyalogosközlekedés feltételei is. Kerékpártámaszokat és zárható kerékpártárolókat állítottak fel. A beruházás a közművek és a közvilágítás felújításával is együtt járt.

2022 őszén a Mészáros Lőrinc utcai Fővárosi Önkormányzat Idősek és Pszichiátriai Betegek Otthona előtt készült el 10 parkolóhely, a beruházásra 4 millió forintot költött az önkormányzat. 2023-ban 55 parkolóhelyet alakítottak ki különböző helyszíneken. Kerületszerte összesen 800 m²-en történt járdafelújítás és több mint 6000 m²-en kátyúzás, kisebb-nagyobb útjavítás. A munkálatokra több mint 200 millió forintot fordított az önkormányzat.

2023 nyarán elkészült a Határ út felújítása a Mészáros Lőrinc utca és az Ady Endre út közötti szakaszon, ahol gyalogos-középszívetet építettek ki. 2024 tavaszán a Mészáros Lőrinc utca 6–10. közötti útszakaszt aszfaltozta a Közpark. Elkészült a térköves átjáró, passzázs a Vak Bottyán utca és a Katica utca közötti zöldterületen, befejeződött a Csokonai utcában lévő sétalőrészek felújítása. Áprilisban a Garázs utca kapott új aszfaltköpenyt, és 19 új parkolóhelyet is kialakítottak.

Gyarapodó bérlakásállomány

Az elmúlt 3-4 évben évente 10-15 bérlakást tudott felújítani az önkormányzat. Idén befejeződött a „Lakhatási problémák komplex kezelése Kispesten” elnevezésű projekt, amelynek eredményeként három felújított önkormányzati lakásba három család költözik a Családok Átmeneti Otthonából. A teljes beruházás bruttó 43,3 millió forintból valósult meg. Még 2023 végén döntött a képviselő-testület 9 vadonatúj lakás megvásárlásáról a Zrínyi u. 2. alatti ingatlanban, azért, hogy az önkormányzat növelni tudja a bérlakásállományt. Az ingatlanok vételára mintegy 482 millió forint volt.

Az önkormányzat Lakóközösségi Felújítási Alapot hozott létre, kamatmentes, visszatérítendő támogatást nyújt pályázati úton a társas- és szövetkezeti házak felújításának, energetikai korszerűsítésének elősegítésére.

Segítség időseknek, rászorulóknak

Ösztöndíjak a fiataloknak

Évente több mint egymilliárd forintot fordít támogatásokra, valamint a szociális ellátórendszer fenntartására, működtetésére az önkormányzat.

2020 tavaszától az önkormányzat teljes szociális ágazatának – intézmények, hivatali szakiroda – munkáját jelentősen befolyásolta és meghatározta a Covid-járvány és a kormány által kihirdetett veszélyhelyzet. Civilek és a kispesti vietnámiak is segítettek. A Kispesti Rászorultak Megsegítésére Közalapítvány a járvány alatt munkanélkülivé vált vagy jövedelem nélkül maradt kispestieknek összesen 3,6 millió forint támogatást nyújtott.

2021-ben az önkormányzat és a Magyar Vöröskereszt Budapesti Szervezete mintegy 43 millió forintból közösen felújította az Ady Endre út és a Báthory utca sarkán álló önkormányzati épület tetejét és helyiségeit.

A járványt követő rezsziválság beköszöntekor a nagycsaládosokat és a magas életkorú, egyedülálló nyugdíjasokat figyelte és segítette az ellátórendszer. A szegények ételmszer-ellátásában az Élelmszerbank Egyesület, a Szociális Szolgáltató Centrum, a cigány önkormányzat és a Karitás voltak a partnerek, a Forrásházban működő népkonyhán több ételt készítettek. 2021 végén Roma

Munkacsoport alakult, amely a mélyszegénységben élő romáknak és nem romáknak nyújt segítséget.

Támogatás a rászorulóknak

Kispest 65+ Utalványprogramot vezetett be az önkormányzat 2023-ban: a 65 év feletti kispestiek ötezer forint értékben vásárlási utalványt kaptak decemberben, majd idén pünkösd előtt is. A „Kispesti Órangyal” nevet viseli és térítésmentes lett 2024. április 1-jétől a

KISPEST
UTALVÁNY **65+**

jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. A jövedelemhatárok megemelésével a települési támogatásra jogosultak köre kibővült 2024-ben. A gyógyszer, a lakhatási, a védőoltás és a gyermekszületési támogatások havi összegének emelkedésével és a temetési támogatás összegének egységesítésével a szociálisan rászoruló kispestiek hatékony segítséget kaphatnak. 2023-tól a 100 ezer forintot meghaladó, de havi 200 ezer forintnál alacsonyabb összegű ellátásban részesülő budapestiek is igényelhetik a fővárosi lakásrezsi-támogatást.

Mintegy 137 millió forint önkormányzati és 30 millió forint pályázati költségből valósul meg idén a József Attila utcai Nyugdíjsház teljes energetikai felújítása: számítások szerint 25-30 százalékos energiamegtakarítás várható.

Az önkormányzat a hideg idő beállta előtt minden évben tüzelővel segíti a rászorulókat, a rendszeres szociális támogatásban részesülők anyagi segítséget is kapnak: ez 2023-ban már egyszeri 30 ezer forintot, plusz gyerekenként még hétezer forintot jelentett.

A kerületi napközis táborban naponta 100-160 gyerek színvonalas nyári elfoglaltságáról gondoskodtak évről évre, az önkormányzat tavaly már 20 millió forintot költött a táboroztatásra. A felsőfokú tanulmányokat végző, illetve kezdő, rászoruló diákokat a Bursa Hungarica ösztöndíjjal támogatja Kispest – idén megemelt összeggel –, közülük 25-en dr. Halász Géza személyenkénti, már 80 ezer forintra emelt magántámogatását is megkapták. Új ösztöndíjak is segítenek: 2024-től évi 100 000 forintot kaphatnak a jól tanuló felsősök és azok, akik kiemelkedően sportolnak. Az új lakáskonceptió keretében bevezeti az önkormányzat az albérlettámogatási alapot.

Összefogással Kispestért

Több forrás jut a közbiztonságra

A kerület közbiztsága stabil, Dél-Pest legbiztonságosabb városrésze Kispest. A rendezett és biztonságos lakó-, illetve munkahelyet a kispestiek el is várják az önkormányzattól.

A kiváló eredmény a rendőrség, az önkormányzat, a Kispesti Rendészeti Központ (K RK), a katasztrófavédelem, valamint a polgárőrök közötti példaértékű együttműködésnek, a bővülő térfigyelő hálózatnak és nem utolsósorban a lakosság odafigyelésének, a lakóházi biztonsági rendszerek terjedésének is köszönhető. 2022 őszétől Krammer György Zsolt rendőr ezredes személyében új vezetője van a kispesti rendőrkapitányságnak.

2023 januárjában kivált a Polgármesteri Hivatalból és azóta önálló költségvetési szervként működik a K RK. Az átszervezésre azért volt szükség, mert a rendészeti feladatok az általános közigazgatási feladatoktól részben eltérő szemléletmódot igényelnek. Az önálló működés újabb jelentős lépés a K RK hatékonyabb működésének irányába.

Az évek során rendszeressé váltak a közbiztonsági bejárások: a kerület vezetői a rendőrséggel, a polgárőrökkel és a K RK rendészeivel együtt járják be a prob-

lémás kispesti gócpontokat, a KöKi környékét, a Kossuth és a Templom teret, az Atatürk parkot. Ezek az akciók a közbiztsági helyzetre és a közterületek állapotára fókuszálnak. A 2024-es év a további pozitív változások éve lehet a közbiztság területén: az önkormányzat a korábbinál is több forrást tud biztosítani a rendőrkapitányságnak, a K RK-nak is, hogy a problémásabb részeken 24 órás rendőri, rendészeti jelenlét legyen. Jelentős támogatást kap a Kispesti Készenléti Polgárőrség és Önkéntes Tűzoltó Egyesület is.

A „Tiszta és biztonságos Budapestért” kampány keretében a Budapesti Közlekedési Központ (BKK) szervezésében a Határ úti metróállomás, valamint a KöKi csomópont környékén – ezek a főváros kiemelt forgalmi csomópontjai közé tartoznak – zajlanak minden évben többször is fokozott rendvédelmi és köztsztsági akciók.

Vigyázó szemek

A rögzített kameraképek fontos szerepet játszanak a bűnmegelőzésben és a bekövetkezett rendkívüli események körülményeinek kivizsgálásában, az ezekkel kapcsolatban indított hatósági eljárások sikeres lefolytatásában. 2024 elején három kamerával (Méta és Pozsony utca sarka, Pozsony és Csíky utca sarka, Atatürk park) majd további tizenkettővel gyarapodott a kerületi térfigyelő kamerarendszer. Áprilisban magántőke bevonásával bővült a hálózat: bűnmegelőzési okokból újabb hat kamera került a közterületre az Opel Tóth

Márkakereskedés melletti utcákban. Ezekkel már 101 kamerát kötöttek be a kerületi térfigyelő hálózatba, de idén még várható bővítés. A telepítések mellett 2024-ben átfogó rekonstrukció is lesz, amely magában foglalja a kábelek, antennák, kamerák javítását, és ha kell, cseréjét is, annak érdekében, hogy a teljes hálózat jó minőségben és üzembiztosan tudjon működni. Az önkormányzat 2019-ben hirdetett pályázatot térfigyelők „örökbefogadására”, ami azt jelenti, hogy magánszemélyek és gazdasági társaságok számára is lehetővé teszi saját költségen térfigyelő kamerák engedélyeztetését és felszereltetését. A Térfigyelő Rendszer 2006-ban indult kiépítése óta minden évben folyamatos a hálózat fejlesztése.

Megújuló rendelők

Betegellátás magas színvonalon

A Kispesti Egészségügyi Intézet és a kerület vezetése is elkötelezett az egészségügyi fejlesztések folytatása mellett, és határozottan kiállnak azért, hogy a KEI maradjon az önkormányzaté.

A szakrendelő a koronavírus-járvány mind a négy hulláma alatt – a napi gyógyítás és az oltás mellett – folyamatosan tájékoztatta a kispestieket az aktuális intézményi változásokról, a rendelésekről, kezelésekről, az oltás fontosságáról, az oltóanyagokról, a maszkviselés és a fertőtlenítés fontosságáról, megbetegedés esetén a szükséges teendőkről, valamint az internetes kapcsolattartásról. A legnehezebb napokban az intézmény több munkatársát kirendelték Covid-osztályokra, ők az első vonalban küzdöttek a vírus ellen.

2021 tavaszától már fogadta betegeit az új Csokonai utcai gyermekorvosi rendelőgyűttes. Az építkezésre több mint 130 millió forintot fordított az önkormányzat. A mintegy 440 négyzetméteres komplexumban négy rendelőt, egy-egy tanácsadó helyiséget, orvosi szobát, vizsgálót, diszpécshelyiséget, beteg- és tanácsadói várót, valamint öltözőt és mellékhelyiségeket alakítottak ki, az épületet szigetelték, korszerűsítették.

Kardiometabolikus szakambulancia kezdte meg működését a szakrendelőben 2021 tavaszán. A fővárosban egyedülálló rendelésen a kardiális betegségekben szenvedők komplex gondozását végzik. Belgyógyász, diabetológus, kardiológus szakvizsgálóval rendelkező szakorvosok biztosítják a szakmai háttérrel, a szűrésben diabetológiai szakápoló működik közre. Bővült az intézeti profil 2023-ra: a reumatológián rehabilitációs szakrendelés, az angiológián érsebészeti, az ortopédián ortopéd sebészeti szakrendelés indult.

Mintegy 30 millió forintból újult meg kívülről a Táncsics utcai felnőtt háziorvosi rendelő tavaszra. A szigetelésnek köszönhetően 30 százalékkal lehetett csökkenteni a fűtési hőenergiát. Világításkorszerűsítés is történt a felnőtt háziorvosi rendelőkben, hogy csökkenjenek a rezsiköltségek és otthonosabbá váljanak a rendelők. A zökkenőmentes egészségügyi alapellátás érdekében praxisonként 500 ezer forinttal támogatta az önkormányzat a felnőtt és gyermek háziorvosokat. Az országos háziorvoshiány Kispesztet sem kerülte el. Az önkormányzat és a KEI közösen igyekszik orvosolni a bajokat. Az a törekvés, hogy minden körzetben legyen háziorvos, normalizálódjon a beteg-orvos kapcsolat.

Fókuszban a megelőzés

A prevenció jegyében rendszeresek lettek az ingyenes lakossági szűrőprogramok. Többször járt Kispesztben A rák ellen, az emberért, a holnapért! Társadalmi Alapítvány szűrőbusza, de a nagyobb rendezvényeken is általánossá váltak a lakossági szűrések.

2022 óta folyamatosan ellátják a súlyos allergiás reakciók kezelésére való EpiPen Junior életmentő gyógyszerrel az összes önkormányzati óvodát, bölcsődét, valamint a Gyermek Átmeneti Otthonát és a Családok Átmeneti Otthonát. Teljesen megújult 2023. augusztus végére a KEI épületének Petőfi utca felőli oldalán lévő gyógyszertár bejárata. Az önkormányzat 9,5 millió forintot költött arra, hogy az épület stílusához igazodjon az új bejárat. A szakrendelő születésének 70. évfordulójára tervezett, de 2021-ben a Covid-járvány miatt elmaradt emléktábla-avatót idén februárban tartották.

Fő cél a stabilitás megtartása

Takarékos működéssel

A nehéz időket biztonsággal túlélte a kerület. A stabilitás érdekében megmaradt a takarékos gazdálkodás, de jut fejlesztésekre, támogatásokra is.

A koronavírus-járvány és a kapcsolódó kormányzati intézkedések nehéz helyzetbe hozták az önkormányzatokat. A központi elvonások miatt visszafogott gazdálkodásra kényszerült a kerület azon az áron, hogy elmaradtak olyan programok, feladatok, szolgáltatások, amelyeket a kispesztiek korábban megszoktak. A takarékoságnak köszönhetően Kispest elkerülte a csődhelyzetet, 2021-ben stabilitás jellemezte a költségvetést. Jól indult a 2022-es év, aztán a szomszédban dúló háború szolidaritási feladatokat adott, majd beütött az energiaválság, amely újabb nehézségek, megoldandó feladatok elé állította az önkormányzatot. Csaknem kétmilliárd forintnyi pluszkiadást okozott a drasztikus energiaár-emelés, amely miatt kényszerű takarékosági intézkedéseket kellett bevezetni. Az önkormányzati intézmények vezetői által elkészített energiamegtakarítási intézkedési tervekkel lényegesen csökkentek a közműköltségek. Folytatni kellett a szigorú gazdálkodást, amelynek eredményeként 2023-ra a kerület túlélte az energiaválságot, a takarékoságnak köszönhetően mintegy 3 milliárd forint

megtakarítás is keletkezett, nagyobb bevétel származott az iparüzési adóból, és jól jött a központ költségvetéséből kapott félmilliárdos rezsikompenzáció is. Stabil évet zárt az önkormányzat 2023-ban. A zavartalan működést és az eltervezett fejlesztések forrásait biztosító költségvetésből kiemelt figyelem jutott a szociális szféra, különösen az idősek és a rászorulóknak támogatására, a folyamatos közterületi fejlesztésekre, a járdák és az utak karbantartására, a közösségért végzett munka elismerésére, a kerületi lakásállomány bővítésére. Rezsikompenzációt kaptak a háziorvosok, elindult a Kispest 65+ Utalványprogram. Pótlékot vezetett be az önkormányzat elsősorban az óvodapedagógusok területén maradásának támogatásáért. Jelentősen megnövekedett a civil szervezetek és a nemzetiségi önkormányzatok támogatása is. A 2024-es költségvetés szintén takarékos, a stabilitásra helyezi a hangsúlyt. Elsősorban az utak, járdák, közterületek, játszóterek felújítására, a gyermekekkel foglalkozó intézmények dolgozóinak támogatására, szociális feladatokra – ingyenes a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, Kispest 65+ Utalványprogram –, a Kispeszt Egészségügyi Intézet műszerfejlesztésére, bérlakásokra, a Nyugdíjasház felújítására, a közbiztonság erősítésére és a Kispeszt Iskolatámogatási Alap 50 százalékos emelésére fókuszál az önkormányzat.

Új képviselők

A 2022. évi országgyűlési választáson Dr. Hiller István (MSZP) és Arató Gergely (DK) lettek Kispest új országgyűlési képviselői. Változott az önkormányzati képviselő-testület személyi összetétele is: a listán megválasztott Dódi Gabriellát (Fidesz-KDNP) párttársa, Vidra Zoltán váltotta a testületben és a Tulajdonosi Bizottságban. 2023-ban új főállású alpolgármestert választott a képviselő-testület: Ternyák András a DK politikusa töltötte be a Kertész Csaba lemondásával megüresedett tisztséget. Kertész Csaba önkormányzati képviselőként folytatta munkáját, valamint a megválasztottak sportért felelős tanácsnoknak is.

Közösen a szerethető Kispestért

Fontos a környezetvédelem

Klíma- és energiatudatossági programok, „zöldakciók”, megújuló fasorok, parkok és játszóterek, biodiverz ágyások mutatják a 2006-ban meghirdetett Zöldprogram sikerességét.

A főváros egyik legjelentősebb, csaknem 200 millió forintos fasor-rekonstrukciója 2023-ban zajlott az Ady Endre úton: a munkák során 105 balesetveszélyes vagy elszáradt fát emeltek ki, és 186 szárazságnak ellenálló facsemetét telepítettek mélyültetési módszerrel. A fasorhoz illeszkedve a Közpark Kft. biodiverz (biológiailag sokszínű) ágyásokat alakított ki az Ady Endre út wekerlelepi oldalán, a Dobó Katica utcától az Álmos utcáig. Ez a technológia a természetet utánozza: a növények együttműködnek egymással. Ugyanilyen ágyást telepítettek a Vas Gereben utcában is. A biodiverz ágyások kialakítása tovább folytatódik a kerületben.

Hagymás ágyásokat több területen is létesítettek, a Nádasdy utcába 1500 tő levendulát telepítettek. A Templom tér és József Attila utca közötti szakaszon az időjárási viszonyoknak ellenálló növényeket ültettek ki a Fő utcában. Idén az Üllői úton folytatódott a fővárosi faültetés: 37 beteg vagy sérült fa helyé-

re kerültek a városi környezetet jobban tűrő fajok. A Közpark pedig 2500 tő levendulát, úgynevezett „tihanyi klónt” ültetett ki az Üllői út melletti rézsűre, több mint 500 négyzetméteres részre. Tavasszal összesen 300 fát ültetett el a Közpark kerületszerte. Az önkormányzati társaság virágosztási akciói rendkívül népszerűek. A 2020-ban elfogadott Klímastratégiához kapcsolódóan 2022-ben fejeződött be két európai uniós támogatású programsorozat. Az Energiatudatos szemléletformálás a XIX. kerületben címűnek és a Klímatudatossági programok Kispesten címűnek is a „klímatudatosság” volt a fő témája, azaz, mit tehetünk egyénileg is a klímavédelemért.

Az önkormányzat évek óta szervez komposztálásra oktató előadásokat, 2022-től már az esővíz tudatos gyűjtésének fontosságára is felhívja a kispesztiek figyelmét, és az ehhez szükséges eszközök beszerzését is támogatja. A lakosság, az intézmények és a civil szervezetek törekvéseit felkarolja az önkormányzat. Zöld Kispestért polgármesteri díjjal jutalmazza a környezetszépítő munkát, a zöldterületek gondozását, a kerületszépítőket A Szébb Kispesti Környezetünkért környezetvédelmi pályázattal támogatja.

Megújuló játszóterek

A terepcsúszdák, a közöttük lévő mászóháló, valamint alattuk az ütőcsillapító gumiburkolat teljes cseréjét 2021 végére végezték el a központi játszótéren, majd ezt követte a műfüves focipálya felújítása. Ezek a munkálatok csaknem százmillió forintjába kerültek az önkormányzatnak. A folytatásban az összes kerületi játszótér átvizsgálása, a szükséges javítások elvégzése, az eszközök cseréje, a zöldterületek felújítása került sorra. A Kós Károly téri játszóhelyeket 2023-ban korszerűsítették. A beruházásra több mint százmillió forintot költött az önkormányzat. A játszóterek felújítása tervezetten folyik, a munkák után a játszószerkekről tanúsítványok készülnek, garantálva, hogy megfelelnek az uniós szabványoknak.

Megújult sportpályákon

Mozgásban idősek és fiatalok

Szabadidőparkot alakítottak ki a Wekerlei Sporttelepen, sportpályák épültek, újultak meg, népszerűek a sportnapok és a tömegsportrendezvények. Kispesztben a fiatalok és az idősek is aktív résztvevői a sportrendezvényeknek.

Ingyenesen használható közösségi teret hozott létre 50 milliós beruházással az önkormányzat a Zoltán utcai sporttelepen (Wekerlei Sport- és Szabadidőközpont) 2020-ban. 3000 négyzetméteren 21 férőhelyes parkolót, két gumiburkolatú tollaslabdapályát és pihenőteret alakítottak ki, padokkal, valamint sakk- és pingpongasztalokat, kültéri felnőtt sporteszközöket helyeztek el. Fűvesítettek és növényeket telepítettek. Újabb olyan hely jött létre, ahol a kispesztiek és a wekerleiek jól érezhetik magukat.

Ugyanebben az évben pályázati siker eredményeként ovisportpályák épültek 4,5-4,5 millió forint támogatásból a Gyöngybaglós óvoda és a Napraforgó óvoda udvarán. A speciális méretű (6 × 12 m), több sportágra alkalmas, multifunkcionális, műfűves sportpályákat kimondottan az óvodások igényeinek megfelelően alakították ki az Ovi-Sport Közhasznú Alapítvánnyal közösen.

A Bozsik Stadion újjáépítése az elmúlt évek legjelentősebb állami sportberuházása volt Kispesztben. A régi stadion bontása 2019 februárja és márciusa között zajlott, az új sportlétesítmény alapkövét 2019 márciusában rakták le. Az új, 8200 néző befogadására alkalmas Bozsik Aréna 17 milliárdos állami beruházás keretében épült meg. A stadion borítólemezei a Honvéd színeiben, pirosban, feketében és fehérben pompáznak. Külső forrásból újult meg 2022 elejére a jelentős igénybevételtől elhasználódott Kós Károly téri műfűves labdarúgópálya. Új hálót kaptak a labdafogók és a focikapuk is. A munkálatok költsége mintegy 1,5-2 millió forint volt.

Multi típusú, versenyzésre is alkalmas pumpapályával (pumptrack) bővült 2023 szeptemberében a Tichy Lajos Sportcentrum palettája. A 160 méter hosszú, mintegy 900 m² területű kerékpáros pálya aszfaltborításának köszönhetően időtálló, télen-nyáron használható. Építését 25 millió forinttal támogatta a Miniszterelnökség Országos Bringapark Programja, az önkormányzat is ugyanekkor saját erőt biztosított a megvalósításhoz. Az új pályán és mellette kerékpáros ügyességi feladatokat próbálhattak ki általános iskolások az idén májusban rendezett bringás napon.

Kicsik és nagyok a pályákon

A lakosság számára ingyenesen látogatható Tichy Lajos Sportcentrum egész évben otthont ad ifjúsági, felnőtt és szenior sporteseményeknek, tömegsportrendezvényeknek. Évek óta sikerrel, nagyszámú résztvevővel rendeznek Nőnap Sportprogramot, Nyuszi-futást, Európai Sportnapot, Kihívás Napját, Nyugdíjas Sportnapokat – ezek társszervezője a Kispeszt Senior Egészségmegőrző és Sport Egyesület –, óvodás és iskolás versenyeket. A rendezvények sportágpalalettája széles: sakk, petanque, asztalitenisz, nordic walking, futás, kislabdahajítás, kidobós, célba dobás, röplabda és kondigépezés szerepel a lehetőségek között. Különleges eseményei a Sportcentrumnak a Kispeszt Egészségügyi Intézet támogatásával rendezett évenkénti Mozdulj meg! elnevezésű komplex sport- és egészségnapok, amelyeken a vizsgálatok mellett számos, akár újdonságnak számító sportolási lehetőséggel is megismerkedhetnek a kispesztiek.

Megszépült bölcsődék és óvodák

Megújult iskolák

Bölcsődék, óvodák és iskolák estek át külső és belső felújításokon, energetikai korszerűsítésen. Az óvodák és bölcsődék játéksomagokat, az iskolák pénzbeli támogatást, a kisiskolások füzetcsomagot kapnak az önkormányzattól.

A Gyöngykagyló óvodában 2020-ban több mint 50 millió forint európai uniós pályázati forrásból folytatódott az épületenergetikai korszerűsítés. Ez volt a második üteme az épület teljes körű felújításának. Ugyanebben az évben az Árnyas óvoda Vonás utcai épületében 40 millió forintból vízvezetékeket cseréltek, elkészült az udvari szikkasztó és megújult a külső homlokzat. A Bóbita óvoda új előtetője hétmillió forintba, a Mézeskalács óvoda Kelet utcai épületének tetőfelújítása 21 millió forintba került.

Az óvodák és bölcsődék udvari játékeinak és játszószereinek felújítására, illetve cseréjére összességében mintegy 30 millió forintot költött az önkormányzat 2020-ban. A Szivárvány óvoda udvari játszószerkezt kapott a török Maarif Alapítványtól 2024-ben. 2023-ban átalakult az óvodai szerkezet: a Kispesti Egyesített Óvodák 14 tagóvodát fog össze, a 2023/24-es nevelési évtől 15 épü-

letben látják el a gyermekeket. 2020-ban az Eszterlánc bölcsőde külső homlokzatát szigetelték, a Wekerlei Tipegők bölcsődében az elektromos hálózatot és a világítást korszerűsítették, összesen csaknem 28 millió forintból.

A Kelet-európai kisgyermekkori nevelés reformja elnevezésű dán–magyar projekt részeként 2023 őszére befejeződött a Csillagfény bölcsőde udvarának átépítése. Az volt a szándék, hogy az új udvar hasonlítson a dán bölcsődeudvarokhoz, amelyeknél elsődleges cél a mozgásfejlesztés. A dán partner összesen megközelítőleg 42 millió

forintot biztosított a 2020-ban indult projekt lebonyolítására: dániai tanulmányutakra, kisgyermeknevelők képzésére, valamint a bölcsőde külső és belső átalakításaira. Az összegből 15 millió forintot használt fel az önkormányzat, és további 58 millió forintot biztosított a bölcsődeudvar átépítéshez.

2021 nyarán elkészült az új tálalókonyha és az étkezdé az Erkel iskolában, amelyre az önkormányzat csaknem 20 millió forintot költött. A Móra óvoda és iskola ebédlőjének és tálalókonyhájának kialakítását a beruházás felével – hárommillió forinttal – és további 1,8 millió forint értékű eszközbeszerzéssel támogatta az önkormányzat.

2020-21-ben a fenntartó energetikai felújítást végeztetett a Reménység katolikus iskolában. Hőtakarékossági célból a Bolyai iskola épületének nagyobb részén elvégeztette a homlokzat szigetelését és színezését, valamint a bejárati és az udvari ajtókat cseréjét 2023-ban a fenntartó. A TAO-program keretében 15 millió forintból az iskola műfüves pályája is megújult.

Segít az önkormányzat

Tanévkezdésre a kerületi iskolák minden évben 1-1 millió forint támogatást kaptak a Kispesti Iskola Támogatási Alapból. 2024-től már összesen 18 millió forint – iskolánként 1,5 millió – önkormányzati segítség áll az iskolák rendelkezésére. Több mint egy évtizede hagyományosan füzetcsomaggal ajándékozza meg az önkormányzat a kispesti általános iskolák alsós diákjait, valamint az 5. osztályosokat iskolakezdésre. 2023-tól az óvodába lépő kisgyerekek is önkormányzati ajándékot, oviscsomagot kaptak.

Kultúra és örökség

Centenáriummi ünnepek

Online művelődés volt a járvány alatt, 100 éves lett Kispest, majd a KMO. Színvonalas programokat, koncerteket, kiállításokat, színházi előadásokat kaptak a kispesztiek.

A Covid-járvány alatt az online térbe költöztek a kispesztiek kulturális intézményei, alapjaiban megváltozott a közönséggel való kapcsolatuk. A KMO Művelődési Központ és a Wekerlei Kultúrház is az online térbe tette át működését, interneten kínálták programjaikat, kreatív foglalkozásaikat. 2021. január 1-jétől a KMO Művelődési Központba integrálódott a Wekerlei Kultúrház, az intézmény új elnevezése KMO Művelődési Központ és Könyvtár lett.

A járvány miatti bezártság után 2022-ben újra kiállítások, koncertek, szabadtéri rendezvények várták a kispesztieket. Jeles év volt ez Kispest történetében: a város 100. évfordulóját ünnepelte. Az újra indult kulturális és közösségi, szabadidős programok mellett kiemelt szerepet kaptak a centenáriummi események. Emléktáblát avattak az ugyancsak 100 éves, helyi védettséget élvező, a lakók és az önkormányzat összefogásával frissen felújított Hofherr-ház falán, amelyben a gyár tisztviselőinek alakítottak ki lakásokat annak idején. A Kispesztiek

Helikon Kulturális Egyesület Kispest 100 címmel rendezett kiállítást, és volt logóverseny, Urmai László győztes logója végigkísérte az egész éves eseményt. A Kispesztiek Helytörténeti Gyűjtemény utca-kiállítását rendezett Ady Endre út arcai – Utazás a 42-es villamossal címmel az út és környezete történetéről. Újra

tartottak Városünnepet, benne a fergeteges Republic-koncerttel. A Wekerlei Napok a Kulturális Örökség Napjaival kapcsolódott a centenáriumi programokhoz. A szabadtéri rendezvények sorát a Mihály-napi búcsú, az ünnepi évet a Kaláka együttes templomi koncertsorozata zárta.

Tavaly Dél-Pest emblematikus közművelődési intézménye, a 100 éves KMO várta ünnepi programokkal a kispesztieket és minden érdeklődőt egész évben. A születésnap rendezvénysorozatát a Kaláka együttes és Máté Gábor színművész Kosztolányi-estjével indította a magyar kultúra napján. A magyar költészet napján Bálint András színművész Radnóti-estjét láthatta a közönség. A centenáriumi programsorozat kiemelkedő eseménye volt a májusi Kulturális Hét, amelyet az intézmény 100. évét bemutató, időutazásos helytörténeti tárlat nyitott, de volt színházi előadás, középiskolák tehetségkutató, emléktábla-avató a ház falán, Kern András-koncert, Dél-pesti Fúvószenekari Találkozó és múltidéző, családi séta zárásként. A Városünnepen mások mellett Horváth Charlie adott emlékeztető koncertet.

Új helyen

Idén döntés született arról, hogy az egykori Mese-Vár óvoda Nadasdy utca 48. alatti épületébe, az eddiginél méltóbb helyre költözik a Kispesztiek Helytörténeti Gyűjtemény. A Schodits Lajos terve alapján 1927–1928 között épült volt óvodaépület biztosítja Kispest épített örökségének védelmét, kulturális célú hasznosítását is. A restaurálást követően a Kispesztiek Egészségügyi Intézet épülete előtt kapott méltó helyet az a Zsolnay-díszkút, amely a Városháza mellett állt korábban. A pirogránit díszkút a Finomkerámia Ipari Művek és a Gránit Csiszolókorong- és Kőedénygyár ajándéka volt, a gyár Nívó-díjas keramikusa, György Gabriella tervezte, a kivitelezést és az égetést a Zsolnay Porcelángyár végezte.

Együtt Kispestért

Közösen a civilekkel és nemzetiségekkel

Elkészült a Civilek Háza, évente tartottak civil és egyházi fórumokat, és összeült az Idősügyi Tanács. Folytatódott a diákcseraprogram. Emelkedett a civilek támogatási kerete, ismét pályázhatnak felújítási-fejlesztési támogatásra az egyházak.

2020 végére befejeződtek a Templom téri Civil Ház átalakítási munkálatai, a felújításra közel 26 millió forintot költött az önkormányzat. A nagy egészségügyi fejlesztés részeként ide költöztették a három legnagyobb kerületi civil szervezetet. A tervezésbe bevonták a tagokat, akik közösen alakították ki irodahelyiségeiket. Az épületben van egy 70 négyzetméteres nagyterem, a házat 160 négyzetméteres kert és udvarrész teszi otthonossá.

A korábbi évekhez képest 2022-ban, majd 2023-tól újra jelentősen emelkedett a civil szervezetek támogatása: 2024-ben már összességében 35 millió forinttal támogatja a pályázati programokat és az egyedi kérelmeket az önkormányzat. A pályázó 71 szervezet közül 68 pályázata volt befogadható, 106 projekt valósulhat meg támogatásból.

Új Civil Koncepció készül 2024-ben a 2007-es dokumentum felülvizsgálatával.

Az egyházak számára újra van felújítási-fejlesztési támogatási pályázat, amely korábban a nehézségek miatt maradt el.

A kerületi civil szervezetek minden évben tevékenyen részt vesznek a sport- és szabadidős rendezvényeken, kulturális és környezetvédelmi programokban, ezek szervezésében, valamint a rászorulóknak segítségében. A járvány után gyerekeknek szóló programjával különösen aktívvá vált a Kispest Kertvárosi Közösség Egyesület.

Hagyományteremtő céllal májusban először tartották meg a Közösségi Kertek Délutánját négy kispesti közösségi kertben. A nyitott programon a látogatók ízelítőt kaphattak a kertészkedésből, megta-pasztalhatták a kertek közösségformáló erejét. Az ötödik kert a Toldy utcai parkban létesül.

Helló, Szomszéd! elnevezéssel négyalkalmas utcapiknik-sorozatot indított április-májusban Wekerletelep kisebb terein a Wekerlei Társaskör. A közösségi események fókuszában a családi programok, beszélgetések voltak, amelyeket az ott lakók szerveztek.

Minden évben megrendezték a nemzetiségi estet a KMO-ban, ahol hagyományait, gasztronómiájukat mutatták be a kerületi nemzetiségek, amelyek rendszeresen rendeznek kulturális programokat is. A cigány önkormányzat a kulturális programok szervezése mellett a rászoruló kispestiek segítségében is aktív szerepet vállal. Az Ukrajnában dúló háború kirobbanásakor az ukrán önkormányzat is segített menekültek ellátásában, és gyűjtést szervezett a háború sújtotta részekben élőknek.

Újra indult a diákcseraprogram

A Covid-járvány és az energiaválság után újra lendületet vettek a testvérvárosi kapcsolatok. 2022-ben testvérvárosi diákcseraprogramról egyeztettek a Pendikből, Smolyanból, Vrbovecből, Zomborból és Tasnádról érkezett küldöttségek az önkormányzattal. 2023 nyarán újra indult a diákcseraprogram: Smolyanból, Zomborból és Pendikből érkeztek diákok a felújított Káptalanfüredi táborba, majd kispesti tanulók utaztak a bolgár, a szerb és a török testvérvárosokba. Az ősszel rendezett testvérvárosi konferencián a delegációk megerősítették szándékukat a folytatásra és felnőtt programok elindítására.

Az önkormányzat képviselő-testülete 2019–2024-ben:

Polgármester:

Gajda Péter

Alpolgármesterek:

Kertész Csaba/Ternyák András

Varga Attila

Vinczek György

1. választókerület: Fekete László
2. választókerület: Bogó Józsefné
3. választókerület: Rátkay Andrea
4. választókerület: Teknős Ferenc
5. választókerület: Somogyi Lászlóné
6. választókerület: Kertész Csaba
7. választókerület: Lackner Csaba
8. választókerület: Ékes Gábor
9. választókerület: Paróczai Anikó
10. választókerület: Domokos Gábor
11. választókerület: Varga Attila
12. választókerület: Vinczek György

Kompensációs listán megválasztott képviselők:

Dóditó Gabriella/Vidra Zoltán

Fekete Márk

Ferenczi István

Lazányi Ferenc

Song Simon

Véleményüket, javaslataikat várjuk a következő címekre:
Gajda Péter polgármester
1195 Budapest, Városház tér 18–20.
E-mail: gajda@kispest.hu

